

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/211/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200267
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1722200267.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, L., zastúpená JUDr. Janou Jučovou, advokátkou so sídlom Trnavská cesta 60, Bratislava a otec F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, L., zastúpený Advokátska kancelária Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, Bratislava, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností a o návrhoch oboch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 14.03.2022, č.k. 12P/22/2022-132 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Pezinok, zo dňa 10.06.2022, č.k. 12P/22/2022- 366, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku I. p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa počas konania o úpravu rodičovských práv a povinností domáhala, aby súd na čas do rozhodnutia o úprave práv a povinností zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, uložil otcovi povinnosť platiť na maloletého výživné v sume 250 eur mesačne a zákaz vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho písomného súhlasu matky (výrok I.) a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal upraviť jeho styk s maloletým dieťaťom (výrok II.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods.1,2, § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 324 ods.1, § 325 ods.1, § 329 ods.1,2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) konštatujúc, že po oboznámení sa s návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrením otca a správou procesného opatrovníka dospel k záveru o nesplnení podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia. Mal za to, že matka návrh v časti zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti nezdôvodnila a neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že maloletému hrozí konkrétne ohrozenia zdravia, výchovy. Z predložených vyjadrení vyplýva, že osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, výkon jej starostlivosti otec nespornuje, preto súd prvej inštancie považoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti za nedôvodný. Obdobne matka v časti návrhu u uloženie povinnosti otcovi platiť výživné vo výške 250 eur tento návrh žiadnym spôsobom nezdôvodnila, neuviedla a ani žiadnym spôsobom nepreukázala aké sú skutočné potreby a výdavky na maloletého. Keďže z vyjadrenia otca a správy procesného opatrovníka vyplýva, že otec sa podieľa na úhrade výdavkov maloletého a súd prvej inštancie nemal preukázané aké sú skutočné potreby a výdavky na maloletého a vyživovaciu povinnosť k maloletému má aj matka maloletého, ako nedôvodný zamietol aj návrh matky v tejto časti. Za dôvodný nemal ani návrh matky v časti uloženia zákazu otcovi vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho písomného súhlasu matky, nakoľko potrebu takého neodkladného zásahu zo strany súdu matky žiadnym spôsobom nepreukázala. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej

inštancie k návrhu otca na okamžitú úpravu styku s dieťaťom konštatoval, že nakoľko sa otec s maloletým stretáva, nie je porušené právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo na udržiavanie pravidelného osobného styku s obidvomi rodičmi a situácia v rodine si v tomto smere nevyžaduje okamžitý zásah súdu. V rozhodnutí napokon uviedol, že o tom ako bude upravený výkon osobnej starostlivosti o maloletého, styk a o výške výživného rozhodne súd po vykonanom dokazovaní všetkých skutočností uvádzaných oboma rodičmi ako aj ohľadom majetkových, finančných a zárobkových možností a schopností rodičov a odôvodnených potrieb maloletého v konaní o rozvoze manželstva rodičov, v konaní vo veci samej, kde je nariadené pojednávanie na deň 07.04.2022.

3. Proti výroku I. uznesenia podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel. K časti návrhu, v ktorom žiadala zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti uviedla, že dôvody vedúce ju k návrhu sú drogová závislosť otca, resp. jeho dlhodobé užívanie marihuany a hašiša (čím je ohrozený život a zdravie dieťaťa, pričom súd nevzal v úvahu doloženú sms komunikáciu medzi rodičmi), násilné fyzické aj verbálne útoky na matku zo strany otca, ktoré matku viedli k tomu, že dňa 07.01.2022 podala na otca trestné oznámenie, vyhrotenie situácie v rodine nastalo v roku 2020 avšak eskalovala na konci roka 2021, čo do dnešného dňa pretrváva, nezodpovednosť otca, ktorá sa prejavuje v otázke starostlivosti a výchovy maloletého a ktorá sa ešte zhoršuje, keď je otec pod vplyvom návykových látok a dlhodobo zhoršený zdravotný stav maloletého. Výsledok krvného testu, ktorý si dal vyhotoviť otec v čase, ktorý si stanovil on, nemôže byť relevantný v otázke jeho užívania návykových látok a vypovedá len o tom, že otec v čase siedmich dní pred vykonaním testu neužil návykovú látku. Pokiaľ zo správy ÚPSVaR vyplýva, že otec pôsobil unaveným dojmom, mal slzavé a červené oči s vysvetlením, že dobre nespáva, práve červené oči sú typickým príznakom užívateľov marihuany, alebo môže ísť zo strany otca o pokus o abstinenciu. K tvrdeniu o násilných a fyzických verbálnych útokoch matka uviedla, že v rámci celoeurópskeho výskumu len 33 % žien, ktoré zažili fyzické násilie útoky nahlásilo na políciu alebo pomáhajúcej organizácii. K problémom medzi rodičmi dochádzalo dlhodobo, matka kontaktovala pomáhajúcu organizáciu a ÚPSVaR až v auguste 2021 z dôvodu, že stále verila, že situácia sa zmierne vyrieši a na políciu sa obrátila až v roku 2022. Vo veci nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona prebieha trestné konanie pod ČVS: ORP- 15/PK-2022. Dôvod pre ktorý matka podávala návrh na vydanie neodkladného opatrenia v otázke osobnej starostlivosti o maloletého bola skutočnosť, že sa domnievala, že zverením maloletého do jej osobnej starostlivosti do právoplatného rozhodnutia súdu o ÚPP docielu, že prestanú útoky otca na matku, nakoľko bude vo veci vydané rozhodnutie, ktoré otec bude musieť akceptovať. Je si vedomá, že vzťah maloletého a otca je naozaj dobrý, otcovi nebráni v styku s maloletým a umožňuje mu vzhľadom na aktuálnu situáciu pravidelné stretávanie s maloletým (v minulosti to bola práve ona, ktorá celé roky otca prosila, aby sa venoval maloletému, otec si našiel vždy nejaké výhovorky, keď bol maloletý menší, nepomáhal so žiadnou starostlivosťou o dieťa, neprebaľoval ani raz, nekúpal, nepostrážil dieťa, nešiel sa s ním prejsť s kočíkom, nezúčastnil sa ani jednej z nespočetných lekárskech prehliadok a vyšetrení, a keď bol väčší, nenaučil ho žiaden šport, ani bicyklovať, ani behať, ani futbal či lyžovanie, plávanie). Hlavným dôvodom, pre ktorý nežiadala konkrétne upravenie styku bola obava, že ak bude styk priamo upravený v súdnom rozhodnutí a otec sa na styk s maloletým dostaví pod vplyvom návykových látok, matka bude nútená maloletého otcovi odovzdať pod hrozbou zákonných sankcií a zároveň v čase podania návrhu nevedela aký styk bude aj s ohľadom na maloletého pre neho najvhodnejší. Dnes už vie situáciu lepšie vyhodnotiť, nakoľko stretnutia maloletého s otcom prebiehajú na pravidelnej báze (s výnimkou ochorenia maloletého na COVID - 19 a karanténu) už nejaký čas. Vyslovila názor, že nastavenie pravidelného stretávanie otca s maloletým raz do týždňa napr. vo štvrtok od 16:15 do 18:15 hod. a každý druhú sobotu napr. od 10:00 - 13:00 by zabezpečili maloletému a otcovi pravidelné stretnutia a zároveň by mohli priniesť ukludnenie a zlepšenie situácie vo vzájomných vzťahoch. S prespávaním dieťaťa u otca aktuálne nie je možné súhlasiť aj s prihliadnutím na zdravotný stav dieťaťa (laryngitída), v dôsledku ktorého má matka k dispozícii okrem pohotovostných liekov a prípravkov aj špeciálny prístroj - inhalátor. Pokiaľ ide o starostlivosť o maloletého, matka poukázala na vyjadrenie otca zo dňa 24.03.2022 v ktorom sa otec domáha striedavej osobnej starostlivosti k maloletému z čoho vyplýva, že v čase podania odvolania existuje celkom zrejmy rozpor v medzi otcom a matkou v otázke starostlivosti o maloletého a jej návrh na vydanie neodkladného opatrenia v otázke starostlivosti nemožno v žiadnom prípade považovať za nedôvodný.

4. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie na uloženie zákazu vycestovať matka uviedla, že otec sa jej v minulosti verbálne niekoľkokrát vyhrážal, že maloletého vezme do zahraničia aj bez jej súhlasu, dokonca aj že ho unesie a že ho matka už nikdy neuvidí. Otec nemá žiadne väzby na Slovensku, ani

majetok, už nie je vo vzťahu ani s pani Halanovou, jeho väzby na Slovensko sa tak od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia ešte viac obmedzili. Momentálne sa otec zdržiava vo Viedni, avšak silné väzby má predovšetkým v Izraeli kde žije aj jeho matka, dcéra, brat, otcova rodina a priatelia, otec okrem Izraelského pasu vlastní aj Litovský pas a je pre neho jednoduché cestovať a pohybovať sa nielen v rámci Európskej únie. Na Slovensku má otec finančné problémy v oboch jeho slovenských spoločnostiach, podľa jeho vyjadrenia z októbra 2021 by ho mala vyšetrovať kriminálna polícia kvôli jeho firmám a matke dokonca uviedol, že je možné, že nebude môcť chodiť za maloletým na Slovensko. K túžbe otca tráviť čas s dieťaťom vo Viedni matka poukázala na napäté vzťahy medzi rodičmi v dôsledku čoho si nevie predstaviť, že by otec s dieťaťom trávil styk vo Viedni. Pokiaľ ide o navrhované výživné vo výške 250 eur, k návrhu priložila tabuľku mesačných nákladov na dieťa a príjmov matky, upozornila na zvýšené výdavky na dieťa súvisiace s navštevovaním súkromnej základnej školy Narnia v Pezinku (po dohode rodičov). Otec zaplatil za rok 2022 v januári 200 eur, vo februári 80 eur a v marci 40 eur z čoho vyplýva, že jeho príspevky na dieťa sú nepravidelné a v nedostatočnej výške (matka napr. 03.03.2022 uhradila sumu 500 eur na školu). Dôvodom, pre ktorý žiada do rozhodnutia súdu upraviť výživné sú vážne finančné problémy otca, keď iba v prípade súdneho rozhodnutia bude mať výživné prednosť pred inými pohľadávkami veriteľov.

5. Otec v podanom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne. Poukázal na jeho dobrý vzťah s maloletým H., (čo by v prípade, ak by sa prejavoval agresívne nebolo možné) a na to, že matka neosvedčila ňou tvrdené skutočnosti (všetky matkou prezentované dôkazy sú iba a výlučne jej tvrdeniami zaznamenanými na osobitných listinách), z obsahu odvolania matky a jej SMS správ jednoznačne vyplýva snaha matky čo najviac izolovať maloletého H. od jeho otca (pričom matka radšej požiadala starých rodičov o varovanie maloletého, akoby mala umožniť starostlivosť o maloletého otcovi čo i len v tej miere, aby otec vyzdvihol maloletého H. zo školy), matkou tvrdená drogová závislosť otca bola otcom predloženými testami vyvrátená a matkou tvrdené skutočnosti sú v tejto otázke fabuláciami, keď sama po svojom vysvetľuje údajnú nahrávku maloletého H. Matke, ako aj súdu negatívnym testom preukázal, že nie je drogový závislý a test vykonal v takej forme, v akej ho o to matka maloletého žiadala. Matka vyčleňuje otcovi stretávanie sa s maloletým v rozmedzí niekoľkých hodín za týždeň, vždy pod dohľadom a v parku, čo nie je možné považovať za plnohodnotný styk otca s dieťaťom. Hoci matka všeobecne odkazuje na údajnú drogovú závislosť otca, nijako už nevie zdôvodniť, prečo by v takom prípade malo byť stretávanie sa maloletého H. s jeho otcom vhodné, napr. v rozmedzí 4 hodín, no dlhšie je už podľa nej neprípustné. Pokiaľ sa týka nočného prespávania maloletého H. u otca, ani tu matka nevidí problém v údajnej drogovej závislosti a dôvodí iba opäť údajným zlým zdravotným stavom maloletého dieťaťa (záchvaty laringitídy cca 1 krát za dva mesiace a nutnosť použitia inhalátora nazývaného matkou ako „špeciálny prístroj“). Otec uviedol, že neužíva marihuanu, na vnútorné upokojenie (keďže má aj v súčasnosti veľmi negatívne zážitky z prežitej vojny a nechce užívať lieky) používa prípravky na báze CBD, čo sú povolené prípravky. Matka o tomto vie, no opäť sa snaží prekrútiť situáciu tak, aby bola vysvetlená inak a otca prezentovala ako kriminálnika. Za zásadné otec považoval tvrdenia matky, že opisované otcove správanie opisuje ako dlhodobé, pričom doteraz (dokým si otec nenašiel novú známosť) jej toto údajné nevhodné správanie roky nevadilo a styk otca s maloletým umožňovala do tej miery, že ako sama tvrdí, sa medzi nimi vyvinul dobrý vzťah. Z predložených SMS správ je zrejmé, že matka sa cielene snaží doslova presvedčiť otca, že je závislý na marihuane a nijako z tejto komunikácie nevyplývalo, že by otec marihuanu užíval. Otec uviedol, že matka v minulosti podmieňovala stretávanie sa otca s maloletým H. vykonaním testu, ktorý by potvrdil, že otec marihuanu neužíva, čomu sa podvolil, test si zabezpečil, avšak nijako mu to nepomohlo. Nechová sa agresívne, pričom o jeho pokojnom správaní sa k maloletému vypovedajú videonahrávky založené otcom do súdneho spisu, ako aj uznesenie Obvodného oddelenia PZ Pezinok, ČVS: ORP - 15/PE-PK-2022, ktorý matkou podané trestné oznámenie vyhodnotil ako nedôvodné. Je pravdou, že sa nechal v SMS správach matkou vyprovokovať, čo si v súčasnosti uvedomuje a snaží sa preto komunikáciu s matkou, keď ide z jej strany o zjavnú provokáciu, eliminovať. K tvrdeniam matky o jeho násilníckej povahe poukázal na uznesenie OČTK a na to, ako vyhodnotil poverený príslušník PZ matkou podané trestné oznámenie (z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že závažnosť spáchaného prečinu, ktorý sa podozrivému kladie za vinu, je nepatrná vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku). Zo skutočností uvedených v odôvodnení predmetného uznesenia vyplýva agresívne správanie sa matky, ktoré sa deje aj pred maloletým. Matka cielene hrotí konflikty tým, že maloletému nedá otcom zakúpený telefón a SIM kartu, aby bol s ním aspoň v

telefonickom kontakte, z matkou predložených SMS správ vyplýva, že zamedzuje kontakt maloletého H. s otcom s absurdným zdôvodnením, že „nestíhajú“, alebo „majú úlohy“. Matka v každom podaní a pri každej hádke s otcom ohľadne maloletého H. rieši svoj zdravotný stav a obviňuje otca, že kvôli nemu zomrie na rakovinu, a to aj pred dieťaťom, Otec namietol zámerne skreslený preklad SMS správ z anglického do slovenského jazyka (napr. správa, ktorej časť je zámerne zatretá ohľadne toho, že otec má priateľ všeobecne Slovákom vojnu). Voči nariadenému neodkladnému opatreniu ohľadne zákazu priblíženia Okresným súdom v Pezinku podal odvolanie, pričom jedným z odvolacích dôvodov je práve to, že matka chce toto uznesenie použiť iba ako dôkaz o údajnom násilí zo strany otca. Partnerské hádky medzi manželmi boli vždy (cca 11 rokov) veľmi emotívne, pričom otec nepoprel, že si v nich obaja vykričali kadečo (nielen on, ale aj matka). Avšak to ešte neznamená, že by bol otec agresívnej povahy a že by jeho skutky a konanie boli agresívne, a nie je to ani dôvodom na vylúčenie otca z výchovného pôsobenia na maloletého H., resp. na také obmedzenie styku, z ktorého sa stanú sporadické prechádzky v parku jeden, až dvakrát do týždňa. Otec ďalej uviedol, že nemal a nemá v úmysle sa s maloletým vysťahovať do Izraela, ak by to urobiť chcel, neučil by sa po slovensky, nezabezpečil by si v Pezinku byť, nepracoval by vo Viedni, nevracal by sa na Slovensko vždy potom, ako navštívi rodinu v Izraeli. K Slovensku ho viaže práve maloletý H., kvôli ktorému sa učí po slovensky, má podnikateľské aktivity vo Viedni a kvôli ktorému má prenajatý byt v Pezinku. Matka žiada uložiť otcovi zákaz vycestovať s maloletým H. iba preventívne a zároveň preto, aby mu eliminovala možnosti trávenia voľného času s maloletým H. vo Viedni, pričom otec do dnešného dňa neurobil jediný krok, ktorý by zakladal akúkoľvek obavu, že by otec nerešpektoval miesto obvyklého pobytu maloletého H. na Slovensku.. Maloletý H. nemá ani izraelský pas, nakoľko matka si to nepriala a otec toto matkine prianie rešpektoval. Výživné k maloletému plní po dohode s matkou a to v platbách, ktoré doložil do spisu. Otec napokon konštatoval, že dočasné zverenie maloletého H. do starostlivosti matky by znamenalo ešte väčšiu elimináciu už aj tak nedostatočného styku otca s dieťaťom. Mal za to, že nie je v záujme maloletého H., ak by odvolací súd odvolaniu matky vyhovel bez toho, aby zároveň upravil práva a povinnosti rodičov aj v otázke styku otca s maloletým H..

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky uviedol, že sa pridrižava odporúčania prezentovaného dňa 09.03.2022, v ktorom navrhli zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, styk s otcom neupravovať, pričom výšku výživného ponechal na rozhodnutí súdu.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania matky, podaného proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky, aby súd na čas do rozhodnutia o úprave práv a povinností zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, uložil otcovi povinnosť platiť na maloletého výživné v sume 250 eur mesačne a zákaz vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho písomného súhlasu matky.

8. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Odvolací súd vo vzťahu k odvolaniu matky zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy

maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

13. Je potrebné zdôrazniť ďalej aj to, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

14. V danej veci, pri zohľadnení skutkového stavu osvedčeného tak v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ako aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu, podľa názoru odvolacieho súdu neboli a nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie matkou navrhovaného neodkladného opatrenia. Ani odvolacím súdom neboli zistené žiadne skutočnosti, v dôsledku ktorých by bolo nevyhnutné v záujme bezprostrednej a nutnej ochrany záujmov maloletého H. pristúpiť k okamžitému zvereniu maloletého do osobnej starostlivosti matky. Konštatuje, že z osvedčených okolností danej veci jednoznačne vyplýva, že osobnú starostlivosť o maloletého od októbra 2020 (t.j. od času, kedy rodičia maloletého nevedú spoločnú domácnosť) fakticky vykonáva matka, otec tomuto stavu aktívne nebránil a nebráni, naopak rešpektuje ho a v začatom konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nedomáhal zmeny fakticky dlhodobo realizovanej formy starostlivosti rodičov o dieťa, ale výlučne dočasnej úpravy jeho styku s maloletým dieťaťom na čas do rozhodnutia vo veci samej. Za daného stavu je treba sa zhodnúť so súdom prvej inštancie v tom, že v posudzovanej veci neexistuje bezodkladná potreba fakticky existujúce a oboma rodičmi rešpektované pomery rodičov v otázke starostlivosti o dieťa nastavovať procesnou formou neodkladného opatrenia. Na tomto stave nič nemenia ani námietky matky týkajúce sa tvrdeného agresívneho správania sa otca, jeho drogovej závislosti a jej obavy z možného ohrozenia života a zdravia maloletého dieťaťa, ktoré je povinný súd prvej inštancie, aj vzhľadom na protichodné a vzájomne si odporujúce tvrdenia oboch rodičov k týmto skutkovým otázkam, dôsledne preskúmať a vyhodnotiť v konaní o veci samej. Za stavu, kedy otec akceptuje fakticky vykonávanú osobnú starostlivosť matky o maloletého, je vo vzťahu k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti bez významu aj to, že otec v priebehu konania vo veci samej vo svojom vyjadrení sa k návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností navrhol rozhodnúť tak, že maloletý bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Rovnako vo vzťahu k osvedčeniu zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia neobstojí odôvodnenie navrhovaného spôsobu rozhodnutia ani to, že podľa názoru matky sa zverením maloletého do jej osobnej starostlivosti do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu práv a povinností rodičov docieli, že prestanú útoky otca na matku, nakoľko bude vo veci vydané rozhodnutie, ktoré otec bude musieť akceptovať. Z osvedčeného obsahu spisu vyplýva, že aktuálne konflikty rodičov

sa totiž netýkajú realizácie výkonu osobnej starostlivosti o dieťa matkou, ale práve rozsahu a formy styku otca s maloletým dieťaťom, kedy otec dobre neznáša vymedzovanie mu pár hodín týždenne na prechádzku s maloletým matkou, avšak rozhodol sa v záujme neeskalovania napätia v tejto veci ustúpiť (vyjadrenie otca k odvolaniu matky).

15. Pokiaľ ide o návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhala uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 250 eur mesačne treba uviesť, že povinnosť platiť výživné neodkladným opatrením podľa § 366 C.m.p. je možné uložiť rodičovi, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní v primeranom rozsahu, alebo ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená; povinnosť platiť výživné je možné nariadiť len v nevyhnutnej miere tak, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, smerujúceho k uloženiu povinnosti otcovi maloletého platiť na výživu dieťaťa výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 C.m.p.), keď z listín doložených otcom v prílohe vyjadrenia sa k odvolaniu matky z 29.04.2022 jednoznačne vyplýva, že otec na náklady maloletého v období minimálne od apríla 2020 až do súčasnosti prispieval a prispieva vo výškach presahujúcich výšku výživného v nevyhnutnej miere podľa § 366 C.m.p. (v roku 2022 podľa doložených výpisov z účtu otec uhrádzal náklady na maloletého H. v sume 200 eur matke a 120 eur karate, v marci 2022 sumu 80 eur, 40 eur, 60 eur a 250 eur, v apríli 2022 sumu 250 eur, 50 eur, 70 eur).

16. Za vecne a právne správnu považuje aj úvahu súdu prvej inštancie o neosvedčení zákonných podmienok pre uloženie zákazu otcovi vycestovať s maloletým mimo územia SR bez súhlasu matky, keď matka ani v návrhu a ani v podanom odvolaní neosvedčila bezodkladnosť okamžitej potreby uloženia žiadanej povinnosti otcovi. V posudzovanej veci skutkovými okolnosťami vyplývajúcimi z obsahu spisu nie je osvedčené, že by otec vykonával akékoľvek úkony, resp. ich prípravu, smerujúce k zmene obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Pokiaľ matka v návrhu a najmä podanom odvolaní uviedla, že otec sa jej v minulosti verbálne niekoľkokrát vyhrážal, že maloletého vezme do zahraničia aj bez jej súhlasu, dokonca aj že ho unesie a že ho matka už nikdy neuvidí, existenciu takéhoto konania otca ničím neosvedčila. Za neosvedčujúce potrebu nariadenia matkou navrhnutého zákazu otcovi nie je možné považovať ani tvrdenia matky o neexistencii žiadnych väzieb otca na Slovensku (ktorý tu nemá žiaden majetok, ani osobné a pracovné väzby, momentálne sa zdržiava vo Viedni, jeho firmy na Slovensku sú v likvidácii a v platobnej neschopnosti) zohľadňujúc, že pri stave, kedy otec od roku 2004 žije na Slovensku (aktuálne sa zdržiava vo Viedni a mal by mať prenajatý byt v Pezinku), pravidelne navštevuje svoju rodinu v Izraeli, z ktorých návštev sa vždy vracia (a to aj po narodení maloletého dieťaťa), že v minulosti sa styk otca s maloletým realizoval aj s prespaním a zrejme aj vo Viedni (uvedené je možné vyvodiť z obsahu už rozsiahlych podaní a príloh doložených oboma rodičmi), nie je ani týmito skutočnosťami osvedčené ohrozenie práv maloletého dieťaťa, vyžadujúce si potrebu okamžitého uloženia zákazu otcovi vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky.

17. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

18. V kontexte osvedčených skutkových okolností danej veci dáva súdu prvej inštancie do pozornosti nutnosť plynule a hospodárne postupovať v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Zdôrazňuje mu, že v nadväznosti na závažné zistenia, týkajúce sa aktuálne veľmi obmedzeného osobného kontaktu otca s maloletým dieťaťom, spôsobu komunikácie medzi rodičmi, (ktorá prebieha obmedzene, neefektívne, agresívne s možným nepriaznivým dopadom aj na maloleté dieťa), pričom obaja rodičia prezentujú diametrálne odlišné postoje k otázkam majúcim podstatný význam pre rozhodnutie o veci samej (vrátane matkou tvrdeného agresívneho správania sa otca a neschopnosť otca sa v dôsledku užívania drog riadne postarať o maloletého), je súd prvej inštancie povinný práve svojou rozhodovacou činnosťou a postupom v konaní o veci samej, reagovať na aktuálne potreby maloletého, ktoré musia prioritne rešpektovať najlepší záujem dieťaťa, ale zároveň primerane aj práva oboch rodičov na výkon rodičovskej starostlivosti o maloleté dieťa.

19. Na oboch rodičov apeluje, aby sa v záujme zdravého duševného vývoja dieťaťa pokúsili v otázkach súvisiacich s jeho výchovou nájsť aspoň základné obojstranne prijateľné východiská vzájomnej

koexistencie. Zdôrazňuje im, že ich syn nedisponuje dostatočnými obrannými mechanizmami, ktoré mu umožňujú sa adaptovať vo vzťahoch a potrebuje v prvom rade vyrastať v prostredí vzájomného rešpektu, neupierania práva na oboch rodičov, a to aj v situácii, v ktorej nie je možné sanovať partnerský vzťah rodičov. Rodičia by si mali uvedomiť, že svojim vzájomným postojom a chovaním, ktoré maloletý (vzhľadom na vek) dokáže racionálne vnímať a všímať si ich, mu sprostredkovávajú hodnotové vzory a vzory chovania, ktoré dieťaťu majú uľahčovať sociálnu interakciu a nadväzovanie pozitívnych sociálnych vzťahov v priebehu jeho života (za správne hodnotové vzory nie je však možné považovať neschopnosť rodičov sa v základných otázkach starostlivosti o dieťa dohodnúť, neschopnosť uchrániť maloletého od následkov eskalujúceho rodičovského konfliktu). Rodičom dáva do pozornosti, že ich rodičovské schopnosti a kompetencie, vrátane posúdenia miery schopnosti akceptovať postavenie a úlohu druhého rodiča, posúdenia možného vplyvu rodiča na dieťa a jeho manipulácie pri realizácii styku s druhým rodičom a posúdenie plnenia povinnosti dôsledného vedenia dieťaťa k úcte a rozvíjaniu vzťahu s druhým rodičom, bude predmetom riadneho dokazovania vykonaného v konaní o veci samej.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd v konaní o veci samej (§ 52, § 58 C.m.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).